

महर्षी वि. रा. शिंदे क्रांतिकारी लोकोत्तर व्यक्तिमत्त्व

ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. राजन गवस यांचे प्रतिपादन

प्रतिनिधी
कोल्हापूर

महर्षी शिंदे यांनी अस्पृश्यता निवारणाचे अंगीकृत कार्य करीत असताना स्वकियाकडूनच अपमान अवहेलना आणि उपेक्षा झेणली मात्र, ते सदैव निरपेक्ष वृत्तीने कार्य करीत राहिले. त्यामुळे महर्षी विद्वत रामजी शिंदे हे क्रांतिकारक लोकोत्तर व्यक्तिमत्त्वाचे घनी होते, असे प्रतिपादन ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. राजन गवस यांनी केले.

शिवाजी विद्यापीठाच्या महर्षी विद्वत रामजी शिंदे अध्यासनाच्या वतीने शिंदे यांच्या जयतीनिमित्त ज्येष्ठ विचारवंत प्रा. एन. डी. पाटील लिखित 'महर्षी विद्वत रामजी शिंदे: एक उपेक्षित महात्मा' या पुस्तकाचे प्रकाशन सरोज पाटील यांच्या हस्ते क्राप्यान आले याप्रसंगी ते बोलत होते. अध्यासन्यानी कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंदे होते माझी कुलगुरु डॉ. माणिकराव साळुंखे आणि प्राचार्य टी. एस. पाटील यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

डॉ. राजन गवस महणाले, विद्वत रामजी शिंदे यशापयशाच्या परिधान ते कथीही

नव्हते. केवळ आपले काम करीत राहणे, एवढेच त्यांना ठाऊक होते. महर्षीबरोबर त्यांच्या भगिनीसह सारे कुटुंबीय सहभागी होते. एन. डी. पाटील यांच्यामध्ये एक कवी दडलेला होता. त्या अंगाने त्यांनी महर्षी शिंदे यांना शापित म्हटले. महर्षी शिंदे यांना केंद्रस्थानी ठेवून महाराष्ट्राच्या प्रबोधन परंपरेचे यथायोग्य मापन करण्याचे महत्वाचे काम एन.डी. पाटील यांनी केले. माझी कुलगुरु डॉ. माणिकराव साळुंखे महणाले, प्रा. एन. डी. पाटील यांनी महर्षी शिंदे यांना उपेक्षेच्या छायेतून बाहेर काढण्याचे मोठे काम एकविसाव्या शतकात केले आहे. गो. मा. पवार आणि रणधीर शिंदे यांनी महर्षीच्या अनुषंगाने दस्तावेजीकरणाचे महत्वाचे काम हाती घेऊन तडीस नेले आहे.

डॉ. सरोज पाटील महणाल्या, एन.डी. पाटील यांनी सुरवातीपासून आपल्या मूल्याना प्राणापलिकडे जपले. त्यांच्याशी जुळवून घेताना प्रारंभी दमछाक झाली, मात्र, त्या मूल्याशी तडजोड करण्याचा विचार कधी मनी आला नाही. हेच मूल्यसंस्कार मुलांनीही आत्मसात करून

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठात प्रा. एन.डी. पाटील लिखित 'महर्षी विद्वत रामजी शिंदे: एक उपेक्षित महात्मा' या पुस्तकाच्या प्रकाशनप्रसंगी मार्गदर्शन करताना डॉ. राजन गवस. सोबत डॉ. माणिकराव साळुंखे, डॉ. सरोज पाटील, कुलगुरु डॉ. दिगंबर शिंदे, डॉ. टी.एस. पाटील, डॉ. रणधीर शिंदे.

पुढे चालविले आहेत. जगभरात जी माणसे मोठी झाली, त्यांच्या अध्यगिनीचीही समांजाने सकारातमक दखल घेण्याची आवश्यकता आहे. प्रा. टी. एस. पाटील महणाले, प्रा. एन.डी. पाटील यांनी आपला सामाजिक, राजकीय व्याप सांभाळून अक्षरश: रात्रीचा दिवस करून लेखन केले आहे. त्यांच्या भाषणाचे आणि मुलाखतीचे संकलनाचे काम अंतिम टप्प्यात आहे.

अध्यासनाचे समन्वयक डॉ. रणधीर शिंदे यांनी स्वागत व प्रास्ताविक केले. सुखदेव एकल यांनी आभार मानले. यावेळी डॉ. श्रीकृष्ण महाजन, सुरेश शिंपूरकर, डॉ. प्रभंजन माने, डॉ. अवनीश पाटील, डॉ. मेधा पानसरे, प्रसाद कुलकर्णी, व्यक्तिप्रभाव भोसले, डॉ. गिरीश मोरे, डॉ. भारती पाटील, नामदेवराव कांबळे, डॉ. सिंधु आवळे, डॉ. रघुनाथ कडाकणे, किसन कुराडे आदी उपस्थित होते.

अध्यासनाचे समन्वयक डॉ. रणधीर

जलव्यवस्थापनासाठी शिक्षक, संशोधक व विद्यार्थ्यांची मदत

कुलगुरु डॉ. डी.टी. शिंके : विद्यापीठात जलव्यवस्थापन कृती पंधरवड्यानिमित्त संवाद कृती कार्यक्रम

कोल्हापूर : शाश्वत जलव्यवस्थापन आराखडा तयार करण्यासाठी विद्यापीठातील शिक्षक, संशोधक आणि विद्यार्थी नेहमीच जलसंपदा विभागासाठी योगदान देतील, असे प्रतिपादन शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. डी.टी. शिंके यांनी केले. जलसंपदा विभागातील महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे आणि शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने जलव्यवस्थापन कृती पंधरवडा २०२५ निमित्त आयोजित संवाद व कृती कार्यक्रमात ते उद्घाटक म्हणून बोलत होते.

डॉ. शिंके म्हणाले की, जलसंपदा विभागात अनेक प्रकल्प सुरु आहेत. वेगवेगळ्या कृती आराखड्यांमधून जलव्यवस्थापनाची कामे सुरु आहेत. प्रत्यक्ष अनुभवाना शैक्षणिक व संशोधनात्मक जोड मिळाल्यास एक चांगला जलव्यवस्थापन कृती आराखडा

तयार करता येईल. कार्यक्रमास पाटबंधारे विभागाचे अधीक्षक अभियंता अभिजीत म्हेत्रे, उपअधीक्षक अभियंता संजय पाटील, कार्यकारी अभियंता देवाप्पा शिंदे, रोहित बांदिवडेकर, सिता माने, अशोक पवार, व्याख्याते प्रा. डॉ. सचिन पन्हाळकर, डॉ. आसावरी

जाधव, प्रशांत पाटील यांच्यासह विद्यार्थी व शेतकरी प्रतिनिधी उपस्थित होते.

कुलगुरु डॉ. शिंके यांनी विद्यापीठातील जलव्यवस्थापन प्रकल्पाचे तपशील सांगताना विद्यापीठ ८५० एकरात पावसाचे पाणी अडवून स्वयंपूर्ण झाल्याचे सांगितले. येत्या काळात जलसंपदा विभागाने त्यांचे अनुभव सांगून, अडचणी मांडून त्याला संशोधनाची जोड द्यावी. जेणेकरून चांगल्या संशोधनातून नवनवीन जलव्यवस्थापनाच्या उपायांची समोर येतील.

अधीक्षक अभियंता अभिजीत म्हेत्रे यांनी शाश्वत

जलव्यवस्थापनासाठी माहिती तंत्रज्ञानाच्या युगात लोकाभिमुख कामे करून पारदर्शक पद्धतीने आराखड्यांची निर्मिती व अंमलबजावणी होणे आवश्यक असल्याचे सांगितले. यानंतर त्यांनी पाटबंधारे विभागाकडे असलेल्या सिंचनक्षेत्रात येत्या काळात वाढ करून ते १०० टक्के करण्याचे नियोजन करण्यात येणार असल्याचेही सांगितले. विद्यापीठातील भूगोल विभागाचे प्रमुख व व्याख्याते डॉ. सचिन पन्हाळकर यांनी भू-स्थानिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून जलव्यवस्थापन या विषयावर मार्गदर्शन केले.

पर्यावरणशास्त्र विभागाच्या डॉ. आसावरी जाधव यांनी शाश्वत जलव्यवस्थापनावर भाष्य केले. नेटाफीमचे संचालक प्रशांत पाटील यांनी ठिबक सिंचनाचे महत्त्व सांगितले. कार्यकारी अभियंता रोहित बांदिवडेकर यांनी मागील काळात शिवाजी विद्यापीठाबरोबर केलेल्या कामांची माहिती दिली. प्रास्ताविक कार्यकारी अभियंता देवाप्पा शिंदे यांनी केले. यामध्ये त्यांनी कार्यक्रमाची रूपरेषा मांडून जलव्यवस्थापन कृती पंधरवडा २०२५ अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या कार्यक्रमांची माहिती दिली.

जनसंपर्क कांक्षा

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

28 APR 2025

लोकमता

मिरज महाविद्यालयाला शरद पाटील यांचे नाव

कोल्हापूर : मिरज महाविद्यालयाला प्रा. शरद पाटील यांचे नाव देण्यात आले असून या नावात बदल करण्यास शिवाजी विद्यापीठाच्या अधिकार मंडळाने मान्यता दिली आहे. याबाबतचे पत्र कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे यांनी संबंधित संस्थेला पाठवले.

यशवंत शिक्षण संस्था सांगली कुपवाड (ता. मिरज, जि. सांगली) यांनी संस्थेच्या महाविद्यालयाच्या नावात बदल करण्यासंदर्भात विद्यापीठाकडे प्रस्ताव सादर केला होता. त्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने अधिकार मंडळाने महाविद्यालयाच्या नावात बदल करण्यास मान्यता दिली आहे. त्यानुसार आता मिरज महाविद्यालय मिरज या मूळ नावाएवजी लोकनेते प्रा. शरद पाटील महाविद्यालय, मिरज असे नाव प्रस्तावित करण्यात आले.

जनराष्ट्रीय काले
शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

26 APR 2025

संकाळ

अर्जुननगर : येथील देवचंद कॉलेजची राष्ट्रीय वेटलिफिटिंग खेळाडू भूमिका मोहिते हिला शिवाजी विद्यापीठाकडून मिळालेली क्रीडा शिष्यवृत्ती देताना प्राचार्या डॉ. जी. डी. इंगळे. यावेळी डॉ. रवींद्र चव्हाण आदी.

'देवचंद'च्या भूमिकाला विद्यापीठाची क्रीडा शिष्यवृत्ती

नानीबाई चिखली, ता. २५ : अर्जुननगर (ता. कागल) येथील देवचंद कॉलेजची राष्ट्रीय वेटलिफिटिंग खेळाडू भूमिका राजेंद्र मोहिते हिला शिवाजी विद्यापीठाची ५० हजार रुपयांची क्रीडा शिष्यवृत्ती नुकतीच मिळाली. गोल्यावर्षी हिमाचल प्रदेश येथे झालेल्या राष्ट्रीय ज्युनिअर वेटलिफिटिंग स्पर्धेत तिने सुवर्णपदक पटकावले होते. त्यामुळे तिचा प्रस्ताव विद्यापीठाकडे शिष्यवृत्तीसाठी सादर केला होता.

क्रीडा शिष्यवृत्ती मिळण्यामागे शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंके, प्र. कुलगुरु डॉ. पी. एस.

पाटील, कुलसचिव डॉ. व्ही. एन. शिंदे तसेच क्रीडा अधिविभागप्रमुख डॉ. शरद बनसोडे, कोल्हापूर जिल्हा वेटलिफिटिंग संघटनेचे सचिव प्रदीप पाटील यांचे सहकार्य लाभले.

भूमिकाला जनता शिक्षण मंडळाचे अध्यक्ष आशिष शाह, उपाध्यक्षा डॉ. तृष्णा शाह, महाविद्यालयाच्या प्राचार्य डॉ. जी. डी. इंगळे यांचे प्रोत्साहन लाभले, तर जिमखाना विभागप्रमुख डॉ. रवींद्र चव्हाण, क्रीडा शिक्षक प्रा. निरंजन जाधव, जिमखाना कर्मचारी वैभव सोनार व शिवदास चव्हाण यांचे मार्गदर्शन लाभले.

जनसेपके क्रमी

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर

२६ APR 2025

संकाळ

विद्यापीठाच्या ६३ अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा २०२ केंद्रांवर सुरक्षीत

कोल्हापूर, ता. २५ : शिवाजी विद्यापीठाच्या मार्च/ एप्रिल उन्हाळी सत्रातील पदवी आणि पदब्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या परीक्षा दोन एप्रिलपासून सुरु झाल्या आहेत. आज (ता. २५) बी.ए., बी.कॉम., बी.एस्सी., बी.सी.ए, बी.ए.बी.एड., बीआयडी,

इंटिग्रेटेड बी.एड./एम.एड., बीबीए, एमबीए, डीएफसी, बी.व्हॉक, बॅचलर ऑफ लॉ, मास्टर ऑफ लॉ, अशा विविध ६३ अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा वर्णनात्मक पद्धतीने २०२ परीक्षा केंद्रांवर सुरक्षीतपणे झाल्या. या परीक्षांसाठी ४९,९६९ विद्यार्थी उपस्थित होते.